

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยปัจจุบัน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้เน้นแนวคิดที่ยึด "คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา" โดยมีปรัชญาของการพัฒนาให้เสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐและบุคคลทุกกลุ่ม ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ประกอบกับ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการของยุทธศาสตร์การพัฒนา ข้าราชการพลเรือน ยุทธศาสตร์ที่ 1 การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยม ของข้าราชการรองรับราชการยุคใหม่ โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งมาตรการหนึ่ง ที่สำคัญในการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมของข้าราชการรองรับ ราชการยุคใหม่ คือ การพัฒนาข้าราชการในหน่วยงานเพื่อเป็นตัวอย่างของสังคมใน ความเป็นคนเก่งและคนดี

การที่จะพัฒนาข้าราชการยุคใหม่ให้เป็นคนดีและคนเก่ง จำเป็นต้องพัฒนา สาเหตุภายใน คือ ลักษณะทางจิตใจที่จำเป็น อาทิเช่น การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การทำงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เอาชนะอุปสรรคในการทำงานได้เป็นอย่างดี ความเชื่อว่า ทำดีจะนำไปสู่ผลดี การมุ่งอนาคต ความมุ่งมั่น ความพึงพอใจ เห็นด้วยและเห็น ความสำคัญของความดีต่าง ๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ การไม่เลือกปฏิบัติ ฯลฯ ลักษณะจิตใจที่จำเป็นข้างต้นจะส่งผลให้บุคคลมีลักษณะทางจิตใจดังกล่าวสูง มี พฤติกรรมการทำงานสอดคล้องกับบริบทของการทำงานราชการยุคใหม่ กล่าวคือ มี พฤติกรรมซื่อสัตย์ มีความเชื่อในสิ่งที่ถูกต้อง ทำงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์สูง และมีความ รับผิดชอบสูง เป็นต้น

ปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการพลเรือน ในการพัฒนาให้ข้าราชการเป็นทั้งคนดีและคนเก่งได้ นั่นคือ การพัฒนาระบบพฤติกรรมที่ พึงปรารถนาของข้าราชการยุคใหม่ ซึ่งเกิดจากสาเหตุภายในที่สำคัญคือ ลักษณะทาง จิตใจของข้าราชการ จากหลักฐานทางวิชาการและการวิจัยในประเทศไทยและ ต่างประเทศพบว่า พฤติกรรม 4 ประเภทที่สำคัญของข้าราชการที่ดีและเก่ง ซึ่งกล่าวได้ ว่าเป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนา คือ พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อหน้าที่ ต่อ สังคม และส่วนรวม พฤติกรรมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูง พฤติกรรมที่เอื้อต่อ การพัฒนาประเทศและพฤติกรรมของการเป็นข้าราชการที่ดี มีจริยธรรมสูง

การจะพัฒนาข้าราชการให้เป็นคนดีและคนเก่ง มีพฤติกรรมพึงปรารถนาทั้ง 4 ประเภท จำเป็นต้องพัฒนาที่สาเหตุทางจิตใจอย่างน้อย 6 ประเภท ได้แก่ ทักษะการ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ทศนคติที่ดีต่อการทำงานภาครัฐ ความเชื่อมั่นในตนเอง การ มุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ความฉลาดทางอารมณ์ การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการ ทำงาน เพื่อให้สอดคล้องกับการเป็นข้าราชการที่ตรงกับความต้องการของการบริหาร ภาครัฐแนวใหม่

นอกจากนี้แล้ว ผู้บังคับบัญชาก็มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างกระบวนทัศน์ และ คุณลักษณะของข้าราชการ เนื่องจากในการเป็นผู้นำที่จะประสบความสำเร็จ องค์กรประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง คือการมีผู้ใต้บังคับบัญชาที่เก่ง ดี และทำงานอย่างมี ความสุข ผู้บังคับบัญชาจึงมีความจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาจริยธรรม ผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีคุณลักษณะในการทำงานที่เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า

ประโยชน์ส่วนตน มองการณ์ไกล รวมทั้งรู้จักการเพิ่มพลังใจในการทำงานให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชา ตลอดจนการพัฒนาความเชื่อมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการทำงานราชการเพื่อส่วนรวมต่อไป

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งเพื่อการพัฒนากระบวนการทัศน์และคุณลักษณะของข้าราชการยุคใหม่เป็นไปอย่างทั่วถึง เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ สำนักงาน ก.พ. จึงได้พัฒนามาตรเรียนออนไลน์ด้าน "กระบวนการทัศน์และคุณลักษณะข้าราชการยุคใหม่" สำหรับใช้ในการพัฒนาจิตใจของข้าราชการ สร้างเครือข่ายในการพัฒนา ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อให้ได้ผลการพัฒนาที่ยั่งยืน

เพื่อพัฒนากระบวนการทัศน์ในการทำงานของข้าราชการ ให้สามารถนำคุณลักษณะดังกล่าว ไปใช้กระตุ้นพฤติกรรมการทำงานภาครัฐในรูปของทักษะในการตัดสินใจ แก้ปัญหา โดยมุ่งความถูกต้องและใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ปฏิบัติงานโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ซื่อสัตย์ สุจริต มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน มีทัศนคติที่ดีต่อการปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจตามการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ และมีจิตใจให้บริการประชาชนอย่างเป็นธรรม ฯลฯ

ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทุกคน ทุกระดับ ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค

การอบรมออนไลน์ด้าน "กระบวนการทัศน์และคุณลักษณะข้าราชการยุคใหม่" จะประกอบด้วยหลักสูตร 7 หลักสูตร ดังนี้

1. ความเชื่อมั่นในตนเอง
2. การมุ่งอนาคตและควบคุมตน
3. ความฉลาดทางอารมณ์
4. การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงาน
5. ทัศนคติที่ดีต่อการทำงานภาครัฐ
6. ทักษะการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา
7. พัฒนาจริยธรรมผู้ได้บังคับบัญชา

2 เดือน (เทียบเท่าการฝึกอบรมจำนวน 3 ชั่วโมง)

1. ระยะเวลาในการศึกษาและทำกิจกรรมที่กำหนดจนครบตามหลักสูตร ใช้เวลาหลักสูตรละไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง
2. ทำกิจกรรม/แบบทดสอบหลังจบบทเรียนครบถ้วน
3. ผลคะแนนของแบบทดสอบหลังการศึกษาผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้คะแนนจากแบบทดสอบหลังจบบทเรียน (ประเภทปรนัย) ตั้งแต่ 80% ขึ้นไป

ไป

เมื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาเนื้อหาบทเรียน พร้อมทั้งทำกิจกรรม/แบบทดสอบหลังจบบทเรียนครบถ้วน และมีผลคะแนนของแบบทดสอบหลังจบบทเรียน

ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว โครงการจะประกาศรายชื่อผู้ผ่านการอบรมทาง
Web Site: <http://www.ocsc.go.th>

สำหรับผู้ที่ต้องการรับประกาศนียบัตรเมื่อจบหลักสูตร ให้มีหนังสืออนุมัติให้
เข้ารับการฝึกอบรมจากส่วนราชการระดับกรม โดยส่งชื่อ ตำแหน่ง และ User ID มาได้
ตั้งแต่เริ่มมีการรับสมัครฯ จนถึงระยะเวลาที่ไม่เกิน 50% ของระยะเวลาของกำหนดการ
อบรม เฉพาะผู้ที่จบหลักสูตรจะสามารถพิมพ์ประกาศนียบัตรได้ด้วยตนเอง

หลักสูตร ความเชื่อมั่นในตนเอง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

1. รับรู้ความสามารถของตนเอง ประเมินค่าตนเอง เพื่อให้เกิดความ
ภาคภูมิใจในตนเอง
2. อธิบายผลของการกระทำดีของบุคคล เพื่อสร้างความมั่นใจในการยืนหยัด
ในการทำงานอย่างเต็มความสามารถและถูกต้อง
3. พัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองและเลือกตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำ
ตามความเชื่อในความถูกต้อง

ประเด็นสำคัญ

1. ความสำคัญของความเชื่ออำนาจในตนต่อชีวิตและสังคม
2. การสนับสนุน ส่งเสริมการทำงานซึ่งกันและกัน
3. ความสามารถของตนเอง ความเชื่อมั่นในตน และความภาคภูมิใจใน
ตนเอง
4. ผลของการกระทำของบุคคลที่สอดคล้องกับผลการทำงาน

หลักสูตร การมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

1. คาดการณ์ไกลและเลือกกระทำเพื่ออนาคต
2. นำนโยบายมาเพื่อวางแผนงานโครงการและดำเนินการเพื่อผลใน
อนาคตของตนเอง หน่วยงาน และส่วนรวม
3. สังเกตพฤติกรรมของตนเอง จัดสภาพแวดล้อม และให้รางวัลหรือ
ลงโทษตนเองอย่างเหมาะสม
4. ควบคุมพฤติกรรมของตนเองไปสู่เป้าหมายการทำงานที่เหมาะสม

ประเด็นสำคัญ

1. ความสำคัญของการมองการณ์ไกล (Far Vision/Oriented) และ
ความมุ่งมั่น
2. การวางแผนระยะยาวในการทำงาน
3. การสังเกตพฤติกรรมของตนเอง การจัดสภาพแวดล้อม
4. แนวทางปฏิบัติในการควบคุมตนเอง การให้รางวัลและลงโทษตนเอง

หลักสูตร ความฉลาดทางอารมณ์

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

1. รู้จักและเข้าใจความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น

2. จัดการกับอารมณ์ของตนและควบคุมตนเองได้
3. จูงใจตนเองและใช้อารมณ์ให้เกิดประโยชน์
4. มีทักษะทางสังคม และสามารถแสดงร่วมกับผู้อื่นได้
5. พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของตนในบริบทต่าง ๆ ของสังคมได้

ประเด็นสำคัญ

1. ความหมายและความสำคัญของความฉลาดทางอารมณ์
2. องค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์
3. การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์
4. การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในแนวพุทธ
5. การเกิดความรู้สึกต่อการพัฒนาตนเองในด้านความฉลาดทางอารมณ์
6. การประเมินตนเองโดยใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์

หลักสูตร การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงาน

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

1. พัฒนาความพร้อม เข้าใจสถานการณ์แบบใฝ่สัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของงาน
2. คิดสร้างสรรค์การทำงาน กำหนดเป้าหมายในการทำงาน วิธีการทำงานและแก้ไขปัญหาด้วยความพากเพียรพยายามจนสัมฤทธิ์ผล
3. นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในการทำงานเพื่อความสำเร็จของผลงานเป็นหลัก

ประเด็นสำคัญ

1. ความสำคัญของการทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และความสำเร็จของงาน
2. การรับรู้สถานการณ์แบบใฝ่สัมฤทธิ์
  - การทำงานแบบริเริ่มสร้างสรรค์
  - การตั้งเป้าหมายในการทำงานให้เหมาะสมกับความสามารถของตนเองและปรับปรุงตนเอง
  - การทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายในการทำงานระยะยาวเพื่อผลงานในระยะยาว
3. ค่านิยมในการทำงานของตนเอง ค่านิยมในการทำงานของกลุ่ม และค่านิยมในการทำงานของราชการตามบริบทใหม่
4. การวางแผนงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

หลักสูตร ทัศนคติที่ดีต่อการทำงานภาครัฐ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

1. ประเมินคุณค่าการทำงานราชการภาครัฐในบริบทใหม่ได้อย่างเหมาะสม
2. สร้างความรู้สึกพอใจในการทำงานภาครัฐอย่างเต็มความสามารถ
3. พัฒนาความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมในการปฏิบัติงานภาครัฐอย่าง เป็นมืออาชีพ สอดคล้องกับสถานการณ์บริหารภาครัฐแนวใหม่

ประเด็นสำคัญ

1. ความสำคัญของการมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานภาครัฐในบริบทใหม่
2. คุณค่าของการทำงานราชการอย่างเพียรพยายามต่อตนเองและส่วนรวม
3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติที่ดีและไม่ดีในการปฏิบัติงานภาครัฐ

4. การสนับสนุนทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานภาครัฐอย่างเต็มความสามารถตามบริบทของการบริหารภาครัฐแนวใหม่

หลักสูตร ทักษะการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

1. เข้าใจและตระหนักว่าการกระทำของตนมีผลกระทบต่อบุคคลอื่น
2. รับรู้ทางเลือกและเลือกปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์
3. นำหลักค่านิยม คุณธรรม กฎหมาย ศาสนา และอุดมคติสากลไปใช้เพื่อเข้าใจปัญหาและทางเลือกในการแก้ปัญหา
5. คิดในภาพรวมเชิงบูรณาการในการตัดสินใจเลือกกระทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

ประเด็นสำคัญ

1. ความแตกต่างระหว่างอาชีพและวิชาชีพ
2. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมของคนไทยและข้าราชการ
3. ความหมายและความสำคัญของปัญหาจริยธรรม
4. ความหมายและระดับขั้นของการใช้เหตุผลจริยธรรม
5. การทดสอบตนเองเกี่ยวกับเหตุผลที่ใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา
6. การฝึกทักษะในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเชิงจริยธรรม
7. ค่านิยมสร้างสรรค์ของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

หลักสูตร พัฒนาจริยธรรมผู้ใต้บังคับบัญชา

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

1. อธิบายแนวคิด วิธีการพัฒนาจริยธรรมผู้ใต้บังคับบัญชา
2. พัฒนาทักษะในการประเมินเหตุผลเชิงจริยธรรม การมองการณ์ไกล การควบคุมตน และทักษะในการพัฒนา สภาพสังคมในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาได้
3. กำหนดขั้นตอนในการสร้างพลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

ประเด็นสำคัญ

1. การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ
  - ประเภทของผู้นำ
  - การสร้างพลังใจ
2. ผู้บริหารกับระบบราชการ
  - ลักษณะขององค์การแบบราชการ
  - ปัญหาทางจิตใจของข้าราชการ
  - การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
3. ผู้บริหารกับการพัฒนาจริยธรรมผู้ใต้บังคับบัญชา
  - บทบาทของหัวหน้าหน่วยงานกับการพัฒนาจริยธรรมผู้ใต้บังคับบัญชา
    - แนวทางการปฏิบัติเพื่อพัฒนาจริยธรรม
    - วิธีพัฒนาจิตใจผู้ใต้บังคับบัญชา
      - o การพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรม
      - o การพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน
      - o การปรับปรุงสภาพแวดล้อม
4. ผู้บริหารกับการพัฒนาตนเอง